

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR SWEDBANK P&C INSURANCE AS GINČO NAGRINĖJIMO**

2025-07-02 Nr. 429-140
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir *Swedbank P&C Insurance AS*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2024 m. gruodžio 16 d. pareiškėjas su banku „Swedbank“, AB, sudarė kredito kortelės sutartį, kurios neatsiejama dalis yra draudiko teikiama kelionių draudimo paslauga. Sutarčiai yra taikomos Kelionių draudimo sąlygos¹ (toliau – Taisyklės).

2025 m. kovo 18 d. pareiškėjas draudiko elektroniniu paštu pranešė apie patirtus dviejų kelionių sutrikimus, juos draudikas administravo kaip du skirtingus įvykius. Ginčui aktuali neįvykusi kelionės dalis, kurios maršrutas yra Kankunas–Majamis–Helsinkis–Vilnius.

Pranešime pareiškėjas nurodė: „Noriu pranešti apie draudiminį įvykį, kuris įvyko 2025.03.15 14:00, Kankunas, Meksika. Minėtą dieną, šių metų kovo penkioliką, 14:05, turėjome aš ir mano žmona Y. Y., iškristi iš Kankuno, Meksika į Vilnių. Skrydžio maršrutas: Kankunas–Majamis–Helsinkis–Vilnius. Tai turėjo būti jungiamasis skrydis, bilietus pardavė Finnair. Kadangi atvykome į oro uostą prieš keturias valandas prieš skrydį, pateikėme prašymą *ESTA*² dėl tranzito per JAV su atsakymu iki 3 valandų. Sumokėjome rinkliavas. Deja, leidimo, ar atmetimo, atvykti į JAV tranzitu negavome. Nei per tris valandas, nei vėliau. Kelis kartus kreipiausi nurodytais kontaktais, atsakymas standartinis, jūsų kreipinys užregistruotas. susirašinėjimą pridedu. Dar kreipėmės pagalbos į oro linijas American Airlines, kurios vykdė šį skrydį, niekuo mums nepadėjo. Tuomet įsigijome kitus bilietus per skyscanner sistemą, Kankunas - Madridas- Briuselis.“ (toliau – Įvykis). Žalos bylos administravimą atliko įgaliotas draudiko partneris UAB „OPS International“ (toliau – draudiko partneris).

2025 m. kovo 19 d. pareiškėjas papildė pranešimą apie Įvykį informacija apie gautus *ESTA* leidimus keliauti į JAV, kurie buvo išduoti po beveik trijų parų nuo užsakymo.

2025 m. kovo 27 d. raštu draudiko partneris paprašė pareiškėjo pateikti tolimesniam žalos administravimui reikalingus dokumentus bei patikslinti, kodėl pareiškėjas dėl *ESTA* leidimų keliauti į JAV kreipėsi likus tiek nedaug laiko iki skrydžio.

2025 m. balandžio 1 d. pareiškėjas draudiką informavo, kad keliaudamas rūpinosi maršruto planavimu, atvykimo į Meksiką formos pildymu bei leidimu skraidinti droną. Apie reikalingą *ESTA* leidimą pareiškėjas nurodė prisiminęs tik skrydžio dieną.

2025 m. balandžio 7 d. draudiko partneris informavo pareiškėją apie sprendimą pripažinti Įvykį nedraudžiamuoju ir atsisakyti mokėti draudimo išmoką.

Tą pačią dieną pareiškėjas pateikė draudiko partneriui pretenziją, kurioje nurodė nesutinkąs su draudiko sprendimu. Pareiškėjas reikalavo draudiko kompensuoti nepanaudotų *ESTA* leidimų keliauti į JAV ir papildomų skrydžio bilietų išlaidas, nes *ESTA* leidimo keliauti išdavimo paslauga nebuvo suteikta per pažadėtą laiką, todėl laikytina, kad šią paslaugą suteikti turėję pareigūnai prarado ar sugadino kelionės dokumentus.

2025 m. kovo 15 d. draudikas pateikė pareiškėjui atsakymą, kad sprendimas keičiamas nebus, sprendimas priimtas vadovaujantis Taisyklių nuostatomis, pagal kurias draudikas

¹ 2024 m. vasario 22 d. redakcija.

² Elektroninis leidimas keliauti į JAV (angl. *Electronic System Travel Authorization*).

neatlygina žalos, kurios atsiradimo priežastis yra galiojančių kelionės dokumentų (pvz., paso, vizos) neturėjimas. Draudiko teigimu, pareiškėjas pasinaudojo įsigytais kelionės skrydžių bilietais negalėjo, nes neturėjo kelionei reikalingų dokumentų (ESTA leidimų keliauti į JAV).

Pareiškėjas nesutiko su draudiko sprendimu ir kreipėsi į Lietuvos banką, prašydamas išnagrinėti kilusį ginčą. Pareiškėjas draudikui kėlė reikalavimą pripažinti įvykį draudžiamuoju ir atlyginti dėl kelionės sutrikdymo (praleistų skrydžių) patirtus nuostolius. Pareiškėjo nuomone, draudikas ignoruoja faktą, kad kelionės dokumentai buvo užsakyti ir apmokėti laiku, t. y. iki skrydžio, tačiau dėl paslaugos teikėjo vėlavimo nebuvo gauti laiku. Pareiškėjo įsitikinimu, draudikas nepagrįstai teigia, kad, pasirinkdamas skubią ESTA leidimų keliauti į JAV išdavimo paslaugą, pareiškėjas prisiėmė riziką, jog ji gali būti neįvykdyta laiku. Anot pareiškėjo, jis kreipėsi į ESTA leidimus keliauti turėjusį išduoti subjektą (JAV vizas išduodančios tarnybos tarpininką „visa.govassist.com“), kuris pripažino paslaugos vėlavimą, paaiškino, kad paslaugą įvykdė tik po kelių dienų, todėl pasiūlė dalinę kompensaciją už laiku neišduotus dokumentus, o tai patvirtina aplinkybę, kad nuostoliai patirti ne dėl pareiškėjo aplaidumo, o dėl trečiosios šalies vėlavimo.

Lietuvos banke buvo gautas draudiko atsiliepimas. Jame draudikas pakartojo atsakyme į pareiškėjo pretenziją išdėstytus argumentus ir aplinkybes bei prašė pareiškėjo reikalavimą laikyti nepagrįstu. Draudikas nurodė, kad sprendimą atsisakyti išmokėti draudimo išmoką priėmė išnagrinėjęs visas įvykio aplinkybes ir nustatęs, kad įvykis yra nedraudžiamasis, t. y. atitinkantis Taisyklėse apibrėžtą atvejį, kai neatlyginama žala, kurios atsiradimo priežastis yra galiojančių kelionės dokumentų (pvz., paso, vizos) neturėjimas.

Be kita ko, draudikas pažymėjo, kad pareiškėjas bando sudaryti įspūdį, jog kelionės dokumentų negavo tik dėl paslaugų teikėjo kaltės, tačiau draudikas su tuo nesutinka. Draudikas pažymėjo, kad įvykio administravimo metu nenustatyta, kad pareiškėjas kelionės dokumentų negalėjo užsisakyti anksčiau dėl objektyvių ir nuo jo nepriklausančių priežasčių. Atvirkščiai, iš pareiškėjo draudikui pateiktų paaiškinimų matyti, kad pareiškėjas nepasirūpino minėtais dokumentais laiku, nes pamiršo. Draudikas nepisiima rizikos ir neteikia draudimo apsaugos kelionės sutrikimo atveju, kai apdraustasis nepasirūpina reikalingais kelionės dokumentais apskritai arba jų neturi dėl trečiojo asmens veiksmų, arba kitų priežasčių, išskyrus nurodytas draudžiamąjį įvykį apibrėžime.

Atsižvelgdamas į tai, draudikas nurodė, kad surinko pakankamai sprendimą pagrindžiančių duomenų ir pagrįstai įvykį pripažino nedraudžiamuoju, todėl prašė pareiškėjo reikalavimą atmesti kaip nepagrįstą.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Įvertinus ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, darytina išvada, kad ginčas kilo dėl draudiko sprendimo įvykį pripažinti nedraudžiamuoju pagrįstumo.

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą būtina įvertinti, ar pagal draudiko teikiamą draudimo apsaugą reglamentuojančias draudimo sutarties sąlygas draudikas pagrįstai atsisakė įvykį pripažinti draudžiamuoju.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką sumokėti kitai šaliai (draudėjai) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

Draudimo sutartis, prie kurios, su banku sudaręs kortelės sutartį, prisijungė ir pareiškėjas, yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis Civilinio kodekso 6.156 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi.

Lietuvos kasacinis teismas savo praktikoje yra ne kartą konstatavęs, kad draudimo

sutartimi draudimo objektui suteikiama apsauga nėra absoliuti. Prisiimdamas draudimo riziką, draudikas nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas ir sąlygas. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose³.

Draudimo apsaugos apimtį lemia draudimo objektas, draudžiamųjų įvykių, nedraudžiamųjų įvykių sąrašas ir kitos draudimo sutarties sąlygos, nustatančios draudimo sutarties šalių įsipareigojimų turinį, kuris leidžia spręsti apie draudiko prisiimtos draudimo rizikos laipsnį⁴. Taigi, draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamąjo įvykio fakto nustatymu (CK 6.987 straipsnis)⁵.

Draudžiamasis įvykis – tai draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką. Teisine prasme draudžiamasis įvykis yra juridinis faktas, t. y. realaus gyvenimo reiškiny, su kuriuo įstatymas sieja teisinius padarinius, konkrečiai – draudiko pareigą išmokėti draudimo išmoką. Nedraudžiamuoju įvykiu laikytinas atsitikimas, kai įvyksta į draudimo rizikos apibrėžtį patenkančias įvykis, tačiau šalys yra susitariusios, kad dėl konkrečių aplinkybių ir savitų aiškiai draudimo sutartyje nustatytų sąlygų šis įvykis nelemia draudiko pareigos išmokėti draudimo išmoką. Dėl skirtingų sukeliama teisinių padarinių nedraudžiamuosius įvykius reikia atriboti nuo draudimo sutarties sąlygų, kurias pažeidus draudikas gali atsisakyti mokėti draudimo išmoką.⁶

Nagrinėjamu atveju bendrąsias draudimo sąlygas įtvirtinančiose Taisyklėse nustatyta, kad kelionių draudimo sutartimi apdraustieji draudžiami ir, be kita ko, nuo kelionės sutrikimo draudimo rizikos.

Taisyklių skyriaus „Kelionės sutrikimo draudimas“ dalyje „Maršruto / grafiko pasikeitimas (įskaitant Kelionės atšaukimą, nutrūkimą)“ įtvirtinta, kad draudikas kompensuoja: „iš anksto apmokėtas, neatgautinas ir su Kelione susijusias paslaugų išlaidas, jei Jūs nepasinaudosite tokiais paslaugomis, tačiau būsite jas apmokėję iki draudžiamąjo įvykio ir turėsite tokio apmokėjimo patvirtinimą; papildomai patirtas ir pagrįstas transporto ir apgyvendinimo išlaidas, kurių negalima pakankamai kompensuoti jokia kitu būdu (pavyzdžiui, gauti kompensaciją iš trečiųjų asmenų: oro vežėjo, viešbučio ir pan.), kad galėtumėte tęsti savo Kelionę pradiniu maršrutu arba, jei negalite tęsti savo Kelionės ir Jūs turite grįžti namo anksčiau, nei planuota,“ jei taip atsitinka, be kita ko, dėl: „praradimo ar sugadinimo (išskyrus galiojimo termino pabaigą) specialių kelionės priemonių ar kelionės dokumentų, kuriuos apdraustieji buvo pasiėmę su savimi į kelionę ir kurių kelionės metu nėra galimybės pakeisti; bet kokio nukrypimo nuo grafiko ar transporto priemonės neišvykimo planuotu maršrutu ar bet kokio kito nukrypimo nuo iš anksto numatyto išvykimo laiko, ar pavėlavus į transporto priemonę dėl meteorologinių sąlygų, stichinės nelaimės, techninių priežasčių, autoįvykio, staigaus transporto kamščio, kelio ar aplinkkelio uždarymo.“

Taisyklių skyriuje „Bendri nedraudžiamieji įvykiai“ išvardinti nedraudžiamieji įvykiai taikomi bendrai visoms draudimo apsaugoms. Vienas jų – žala, kurios atsiradimo priežastis yra galiojančių dokumentų (pvz., paso, vizos) neturėjimas.

Kaip minėta, šalių ginčas kilo dėl draudiko sprendimo nekompensuoti pareiškėjo dėl kelionės sutrikimo patirtų nuostolių, nes pareiškėjas neturėjo kelionei reikalingų dokumentų – ESTA leidimų keliauti į JAV. Pareiškėjas teigia minėtus dokumentus užsisakęs laiku, tačiau jų negavęs dėl juos išduoti turėjusio subjekto vėlavimo, todėl įvykis turėtų būti laikomas draudžiamuoju.

Kaip minėta, draudikas sprendimą įvykį pripažinti nedraudžiamuoju priėmė nustatęs, kad įvykis atitinka Taisyklėse įtvirtinto bendrojo nedraudžiamąjo įvykio sąlygą, t. y. kai neatlyginama žala, kurios atsiradimo priežastis yra galiojančių kelionės dokumentų (pvz., paso, vizos) neturėjimas (Taisyklių skyrius „Bendri nedraudžiamieji įvykiai“).

Pagal Draudimo įstatymo 98 straipsnio 3 dalį, draudikas neturi teisės: 1) išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs, kad draudžiamasis įvykis buvo; 2) atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos. Todėl, remiantis nurodytų teisės aktų nuostatomis ir vadovaujantis Draudimo įstatymo 98 straipsnio 7 dalyje įtvirtinta draudiko įrodinėjimo pareiga, darytina išvada, kad draudikas privalo įrodyti įstatymus atitinkantį atsisakymo mokėti draudimo išmoką pagrindą.

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.

⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. lapkričio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2007.

⁵ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.

⁶ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 26 d. nutartis civilinėje byloje 3K-3-316/2013.

Pareiškėjas savo kreipimąsi į Lietuvos banką iš esmės grindžia argumentu, kad suplanuotais skrydžiais negalėjo pasinaudoti išskirtinai dėl ESTA leidimus keliauti į JAV išduodančio subjekto laiku nesuteiktos paslaugos, o tokia aplinkybė neturėtų būti laikoma dokumentų neturėjimo atveju.

Draudikas, siekdamas pagrįsti savo sprendimą, pateikė paaiškinimus, kad skrydį turėjusios vykdyti skrydžių bendrovės „American Airlines“ interneto tinklalapyje pateikiama rekomendacija primygtinai kreiptis dėl ESTA leidimo keliauti į JAV išdavimo ne vėliau nei likus septyniasdešimt dviem valandoms iki išvykimo į JAV. Skrydžių bendrovės tinklalapyje taip pat nurodoma, kad, atvykus į oro uostą ir neturint galiojančio ESTA leidimo keliauti į JAV, bus neleista registruotis skrydžiui. Draudiko teigimu, pareiškėjas, pranešdamas apie įvykį, nurodė, kad atvyko į oro uostą likus keturioms valandoms iki numatyto skrydžio Kankunas–Majamis, pateikė prašymus išduoti skubos tvarka ESTA leidimus keliauti į JAV, t. y. per tris valandas. Nei leidimų, nei atsisakymo išduoti leidimus pareiškėjas negavo nei per tris valandas, nei vėliau.

Draudiko pateiktais duomenimis, pareiškėjo mokėjimai už leidimus keliauti į JAV išduodančio subjekto „visa.govassist.com“ interneto tinklalapyje registruoti 10:07 val. ir 10:14 val. Kankuno laiku. Draudiko teigimu, tai reiškia, kad, išdavus leidimus keliauti į JAV per pareiškėjo užsakytą skubų trijų valandų terminą, atitinkamai vėliausiai pareiškėjas juos būtų gavęs tik 13:07 val. ir 13:14 val. Kankuno laiku. Skrydžių bendrovės „American Airlines“ tinklalapyje nurodoma, kad registracija į tarptautinius skrydžius yra baigiama likus vienai valandai iki suplanuoto skrydžio, todėl atitinkamai, skrydį Kankunas–Majamis vykdant 14:05, registracija į jį būtų baigta 13:05, t. y. dar iki numatyto skubaus ESTA leidimų keliauti į JAV išdavimo termino.

Draudikas atkreipė dėmesį, kad, atlikus registraciją į skrydį, dar turėtų būti atlikta patikra pasienio punkte ir keleivis turėtų būti vėliausiai 13:50 val. prie skrydžio vartų, prieš juos uždarant. Kankuno oro uosto tinklalapyje nurodoma, kad, išvykstant iš šalies, pasienio patikrai turi būti numatytos mažiausiai dvi valandos. Tai reiškia, kad, laikantis šių nurodymų, pasienio patikros į skrydį Kankunas–Majamis turėjo būti pradėtos vėliausiai 12:05 val., nagrinėjamu atveju – praėjus tik dviem valandoms po to, kai pareiškėjas užsakė ESTA leidimus keliauti į JAV.

Draudikas taip pat paaiškino, kad leidimus keliauti į JAV išduodančio subjekto tinklalapyje „visa.govassist.com“ nurodoma, kad subjektas negali garantuoti paraiškos rezultatų. Minėtame tinklalapyje nurodoma, kad pareiškėjas, sutikdamas su „visa.govassist.com“ paslaugų sąlygomis, kartu sutiko su galimybe, kad paslauga nebus suteikta per 3 valandas.

Iš Lietuvos bankui pateiktų duomenų matyti, kad pareiškėjas 2025 m. balandžio 1 d. draudiko partneriui pateikė paaiškinimus apie priežastis, dėl kurių ESTA leidimų keliauti į JAV neužsisakė anksčiau. Iš pareiškėjo pateiktų paaiškinimų draudiko partneriui matyti, kad pareiškėjas nepasirūpino leidimais laiku, nes, kaip pats teigia, „<...> įtampa nukrito ir ESTA pasimiršo. Prisiminiau, kai atidavinėjau automobilį, išskridimo dieną.<...>“.

Taigi, darytina išvada, kad pareiškėjas, skrydžio dieną užsakydamas leidimus keliauti į JAV 10:07 val. ir 10:14 val. Kankuno laiku, likus iki skrydžio beveik keturioms valandoms, nesilaikė nei skrydžių bendrovės „American Airlines“, nei Kankuno oro uosto rekomendacijų. Sutiktina su draudiko argumentu, kad pareiškėjas draudiko partneriui adresuotame pranešime pats patvirtino, kad turėjo visas galimybes laiku pasirūpinti kelionei būtiniais dokumentais, tačiau to nepadarė dėl to, kad pamiršo.

Kaip matyti iš Taisyklių, draudimo sutartimi draudikas iš esmės neprisiėmė draudimo rizikos dėl galiojančių dokumentų (pvz., paso, vizos) neturėjimo. Draudikas paaiškino sąmoningai tokios rizikos nusprendęs neprisiimti dėl labai skirtingos ir objektyviai nenuspėjamos trečiųjų asmenų veiklos praktikos. Taip pat draudikas draudimo sutartimi aiškiai neprisiėmė rizikos dėl situacijų, kai apdraustasis pats nepasirūpina galiojančių dokumentų turėjimu. Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, nesutiktina su pareiškėjo teiginiais, kad jeigu kelionei reikalingų dokumentų neturėjimą sąlygoja trečiojo asmens – leidimus keliauti į JAV išduodančio subjekto – neveikimas, tai tokia situacija negali būti laikoma kelionės dokumentų neturėjimu Taisyklių prasme.

Pretenzijoje draudikui pareiškėjas reikalavimą įvykį pripažinti draudžiamuoju grindžia aplinkybe, kad ESTA leidimų keliauti išdavimo paslauga nebuvo suteikta per pažadėtą laiką, todėl laikytina, kad šią paslaugą suteikti turėjęs subjektas prarado ar sugadino kelionės dokumentus.

Sistemiškai ir lingvistiškai aiškinant Taisyklių nuostatas, matyti, kad Taisyklėse yra

aiškiai ir nedviprasmiškai įtvirtinta, kad draudikas prisiima riziką tais atvejais, kai kelionei reikalingais dokumentais buvo pasirūpinta, tačiau jie prarandami ar sugadinami, o nagrinėjamu atveju įvykis neatitinka šio draudžiamojo įvykio sąlygos. Taisyklių skyriaus „Kelionės sutrikimo draudimas“ dalyje „Maršruto / grafiko pasikeitimas (įskaitant Kelionės atšaukimą, nutrūkimą)“ įtvirtinta nuostata, kad draudikas kompensuoja iš anksto apmokėtas, neatgautinas ir su kelione susijusias paslaugų išlaidas, papildomai patirtas ir pagrįstas transporto ir apgyvendinimo išlaidas, jei jos patiriamos, be kita ko, dėl specialių kelionės priemonių ar kelionės dokumentų, kuriuos apdraustieji buvo pasiėmę su savimi į kelionę ir kurių kelionės metu nėra galimybės pakeisti, praradimo ar sugadinimo (išskyrus galiojimo termino pabaigą). Taigi, draudikas tam tikrais atvejais prisiima riziką dėl kelionės dokumentų neturėjimo juos praradus ar sugadinus, net jei taip nutinka dėl paties apdraustojo kaltės, pavyzdžiui, kai kelionės dokumentus klientas turėjo pasiėmęs su savimi, tačiau juos praranda arba jie yra sugadinami, o kelionės metu nėra galimybės jų pakeisti. Tačiau, kaip minėta, draudikas neprisiima rizikos ir neteikia draudimo apsaugos kelionės sutrikimo atveju, kai klientas kelionės dokumentais nepasirūpina apskritai arba jų negauna dėl trečiojo asmens veiksmų.

Remiantis Lietuvos bankui pateiktų paaiškinimų ir įrodymų visumos vertinimu, nustatyta, kad pareiškėjas, vėlai pasirūpinęs ESTA leidimais keliauti į JAV ir jų negavęs laiku, patyrė nuostolių dėl kelionės sutrikimo, tačiau draudikas pagrįstai atsisakė kompensuoti nuostolius, remdamasis Taisyklėse nustatyta sąlyga, kad žala, atsiradusi dėl kelionės dokumentų neturėjimo, nėra atlyginama. Draudikas taip pat pagrįstai konstatavo, kad pareiškėjas turėjo visas galimybes dokumentais pasirūpinti anksčiau, tačiau to nepadarė dėl savo aplaidumo.

Įvertinus bylos duomenis, pažymėtina, kad draudikas įsipareigojo mokėti draudimo išmoką tik tuomet, kai įvyksta draudžiamieji įvykiai, nurodyti draudimo sutartyje. Pareiškėjo nurodyto įvykio aplinkybės nepatenka į draudiko prisiimtą rizikos ribas, atvirkščiai – įvykio aplinkybės atitinka Taisyklėse įtvirtinto bendrojo nedraudžiamojo įvykio požymius, t. y. pareiškėjas nuostolius patyrė todėl, kad neturėjo galiojančių kelionės dokumentų.

Vadovaujantis Lietuvos bankui pateiktų įrodymų visuma ir draudimo sutarties sąlygomis, darytina išvada, kad draudikui nekilo pareiga įvykio pripažinti draudžiamuoju ir mokėti pareiškėjui draudimo išmokos, atlyginančios pareiškėjo patirtus nuostolius, todėl pareiškėjo draudikui keliamas reikalavimas yra atmestinas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis